

Tudományos önéletrajz (részletes)

Alulírott 1932. november 2-án születtem Debrecenben. Édesanyám Rényi Ernesztina.

Iskoláimat szülőhelyemen végeztem, középiskolai matematika-fizika tanári okleveletem 1955-ben a Kossuth Lajos Tudományegyetemen szereztem. Az első öt évben középiskolában tanítottam. 1960-ban előbb félállásban a KLTE Matematikai Intézetében oktattam, majd az 1960/61-es tanévtől teljes állású tanársegédje lettem a Geometriai Tanszéknek.

Eleinte a tanszék több tantárgyát oktattam és a hozzájuk tartozó gyakorlatokat tartottam (geometria alapjai, projektív geometria, ábrázológeometria stb.). 1961-től az intézet vezetője kijelölt a számítástechnika elsajátítására, aminek következtében három féléven keresztül Budapesten, az MTA – akkoriban nemrég alakult – számítástechnikai laboratóriumában folytattam tanulmányokat az M-3 számítógépen. A továbbképzés befejezése után az egyetem matematikus és matematika tanár szakos hallgatóinak tartandó számítógép ismereti tantárgyainak kidolgozását, és az oktatás megszervezését bízták rám. Ezzel egy időben tudományos munkatárssá neveztek ki.

A számítástechnika oktatásához csak 1961-től az intézet vezetője kijelölt a számítástechnika elsajátítására, aminek következtében három féléven keresztül Budapesten, az MTA – akkoriban nemrég alakult – számítástechnikai laboratóriumában folytattam tanulmányokat az M-3 számítógépen. A továbbképzés befejezése után az egyetem matematikus és matematika tanár szakos hallgatóinak tartandó számítógép ismereti tantárgyainak kidolgozását, és az oktatás megszervezését bízták rám. Ezzel egy időben tudományos munkatárssá neveztek ki. Egyben a kialakított részleghez helyeztek át tudományos munkatárssá. Az abban az időben közepes nagyságú számítógépet a szak oktatásán kívül az egyetem számítástechnikai feladatainak megoldására használtuk. A feladatok igen nagymértékű és rohamos növekedése szükségessé tette, hogy a gépparkot növeljük. 1971-ben egy – szintén lengyel gyártmányú – Odra 1204 típusú gépet állítottunk be, 1976-ban és 1986-ban még két nagyteljesítményű számítógépet installáltunk (R-30, szovjet és R-55M, NDK gyártmány). A két utóbbi gép beállítását már tudományos főmunkatársként, mint a Számoló Központ vezetője irányítottam. A Számoló Központ átszervezésével, 1987-88 között igazgató helyetteseként dolgoztam.

Miután ez időben felajánlották a TTK Dékáni Hivatal egyik vezetői beosztását, 1989. januártól elvállaltam az Igazgatási Osztály vezetését. Ezzel munkásságom elvált a számítástechnikától, továbbiakban szervezési és irányítási feladatokat oldottam meg. Innen mentem nyugállományba 1994. decemberben.

A számítógépek üzemeltetése, és a hallgatók oktatása mellett, különösen a kezdeti időszakban több tanfolyamot tartottam oktatók számára is az egyetemen és a gyakorló iskolákban. Az oktatáshoz munkatársaimmal több jegyzetet készítettünk, közülük 8 jegyzet írásában személyesen vettem részt. Az oktatás mellett jelentős mértékben vettem részt kutatási munkákban, elsősorban számítógépes kiértékelésben. Ennek eredményeként 26 cikk társszerzője voltam.

Tudományos munkám a matematikai nyelvészet területén kezdtem. 1974-ben szereztem meg az egyetemi doktori fokozatot. Disszertációm címe: „Magyar nyelvű szövegek számítógépes feldolgozása (Fonéma-szint)”. A nyelvészet terén két könyv társszerzője voltam:

Jékel P. - Papp F.: Ady Endre összes költői műveinek fonémastatisztikája; Akadémiai Kiadó, Bp. 1974.

Jékel P. - Szuromi L.: Petőfi metrumai; KLTE, Debrecen 1980.

Nyugállományba vonulásom után az egyetemen még további feladatokban működtem közre:

- 1996. Európai akkreditáció (CRE) anyagának szerkesztése.
- 1997. Világbanki pályázat anyagának szerkesztése.
- 1999. Az 50 éves TTK jubileumi kötetének szerkesztése.
- 1999. A TTK-n 1949-től kiadott diplomák teljes internetes listája.
- 2000. A TTK intézetfejlesztési terve (IFT) szerkesztése.
- 2002. A TTK akkreditált szakjairól a MAB számára készített jelentés szerkesztése.
- 2000-2006. A Történelmi Intézet kiadványainak (9 kötet) szerkesztése.

Az egyetemen éveken keresztül voltam Intézeti-, Kari- és Egyetemi Tanács tag, s számos bizottságban tevékenykedtem. Részt vállaltam a hallgatók (középiskolás és felsőfokú) versenyeinek szervezésében és lebonyolításában.

A közéletben több feladatot vállaltam. A Neumann János Számítógéptudományi Társaság Hajdú-Bihar megyei Szervezetének társelnöke (15 évig), a NJSzT Országos Elnökség tagja (8 évig). Évekig tagja a Bolyai János Matematikai Társaságnak. A MTESZ Hajdú-Bihari Szervezet vezetőségének tagja. A TIT Debreceni szervezetének Matematikai Szakosztályában vezetőségi tag, elnök. A DAB Számítástechnikai Munkabizottságában több évig titkár.

Kitüntetések:

- Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1973),
- Hatvani István MTESZ megyei díj (1982),
- Munka Érdemrend ezüst fokozat (1986),
- TIT Aranykoszorús jelvény (1988),
- KLTE TTK Emlékérem (1994),
- TTK 50 éves jubileumi emlékplakett (1999),
- Kossuth Lajos Emlékérem [születésének 200. évfordulóján] (2002).

(Dr. Jékel Pál)
4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 74.

Rövid tudományos önéletrajz

- Név:* Dr. Jékel Pál
Születési idő: 1932. november 2.
Születési hely: Debrecen
Anyja neve: Rényi Ernesztina
Iskolai végzettség: KLTE 1955. Okleveles középiskolai matematika-fizika tanár
Továbbképzés: MTA Számítóközpont 1961-62. programozás, számítástechnika
Munkakörök, beosztások: 1955-59. középiskolai tanár,
 1960-62. tanársegéd, KLTE Geometriai tsz.,
 1962-75. tud. munkatárs, Geometriai tsz., KLTE Számoló Központ,
 1976-86. tud. főmunkatárs, vezető, KLTE Számoló Központ,
 1987-88. tud. főmunkatárs, ig. helyettes, KLTE Számoló Központ,
 1989-94. osztályvezető, KLTE TTK Dékáni Hivatal Igazg. Osztály,
 1995-től nyugdíjas.
- Tudományos munkásság:* – egyetemi doktori fokozat, 1974.; disszertáció: Magyar nyelvű szövegek számítógépes feldolgozása (Fonéma-szint),
 – 36 közlemény (részben társszerzővel),
 ebből: 2 könyv, 8 helyi jegyzet.
- Szakmai tevékenység:* Az egyetemre kerülésem után nem sokkal a Matematikai Intézet vezetése – a számítástechnika egyetemi bevezetésének előkészületeként – megbízott, hogy az MTA Számítóközpontjában ismerkedjem meg a számítógépek programozásával és alkalmazásával (1962-63). A képzés befejeztével megbízást kaptam a számítógépismereti tantárgyak tematikájának elkészítésére és oktatására. Az elméleti oktatás megindulása után pár évvel (1967-ben) az első közepes számítógép beállításánál tevékenyen vettem részt. A további évekbe 1986-ig még három, egyre nagyobb gép installálását irányítottam. Közben újabb és újabb számítástechnikai tárgyak tematikájának kidolgozásában vettem részt, és részben saját tanítványaimból az egyetemen hatékony számítástechnikai bázist alakítottam ki.
- A számítástechnika alkalmazásában számos eredményt értem el, ami több tudományághoz kapcsolódott. Mindegyik esetben termékeny együttműködés jött létre egyetemen belüli és kívüli egységekkel. A munka során a problémák megoldása matematikai és számítástechnikai kérdések mellett sok rendszerszervezési kérdést tárt elém, így egyre inkább ezeknek a kérdéseknek a megoldásában mélyedtem el. A számítástechnika nyelvészetben való felhasználásával kapcsolatos volt disszertációm, és társszerzővel két könyvem jelent meg:
- Jékel P. - Papp F.: Ady Endre összes költői műveinek fonémastatisztikája; Akadémiai Kiadó, Bp. 1974.
 Jékel P. - Szuromi L.: Petőfi metrumai; KLTE, Debrecen 1980.
- A TTK Dékániához kerülésemmel, munkám elsősorban szervezési és irányítási feladatok megoldását tették szükségessé.
- Társadalmi tevékenység:* Az egyetemen éveken keresztül voltam Intézeti-, Kari- és Egyetemi Tanács tag, s számos bizottságban tevékenykedtem. Részt vállaltam a hallgatók (középiskolás és felsőfokú) versenyének szervezésében és lebonyolításában. A TIT-ben és a MTESZ-ben városi, megyei és országos szintű feladatokat vállaltam, melyeket kintünetésekkel ismertek el.
- Kitüntetések:* Oktatásügy Kiváló Dolgozója (1973); Hatvani István MTESZ megyei díj (1982); Munka Érdemrend ezüst fokozat (1986); TIT Aranykoszorús jelvény (1988); KLTE TTK Emlékérem (1994); TTK 50 éves jubileumi emléklakett (1999); Kossuth Lajos Emlékérem (2002).

Debrecen, 1997. január 28.

(Dr. Jékel Pál)
4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 74.